

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 916

van **FRANCESCO VANDERJEUGD**

datum: 19 september 2016

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

WTO-beslissing inzake Russisch handelsembargo - Gevolgen voor varkenshouderij

Het WTO-panel, (World Trade Organization) dat optreedt als scheidsrechter in handelsgeschillen, heeft een uitspraak gedaan rond het Russische embargo op Europees varkensvlees. Meer bepaald is het panel van oordeel dat dit niet conform de regels van internationale handel is gebeurd.

Nog voor er sprake was van een algemeen Russisch handelsembargo voor westerse land- en tuinbouwproducten, was varkensvlees uit Europa al niet meer welkom in Rusland. De import stakte in januari 2014, na uitbraken van Afrikaanse varkenspest in Polen en Litouwen. Het handelsembargo viseerde vier lidstaten in het bijzonder, behalve Polen en Litouwen ook Estland en Letland, maar Rusland hanteerde in feite een importverbod voor al het Europees varkensvlees. Voor de Europese varkenshouders, en uiteraard ook de Vlaamse varkenshouders, was dit een ferme economische opdoffer vermits Rusland voor het embargo goed was voor een kwart van de export van Europees varkensvlees. Dat veranderde plotsklaps toen de Russen uitbraken van Afrikaanse varkenspest in Oost-Europa aangrepen om de grens te sluiten.

Europa heeft de beslissing van Rusland aangevochten bij de WTO omdat de motivering geen steek hield aangezien Rusland de besmettelijke virusziekte zelf niet onder controle heeft. De gevallen in Polen en Litouwen zijn hoogstwaarschijnlijk veroorzaakt door besmette everzwijnen die vanuit Rusland in oostelijk Europa zijn beland. Voor een voorstel van Europa om de handel vanuit ziektevrije zones te hervatten, bleef Rusland oostindisch doof, te meer omdat inmiddels ook politieke aspecten meespeelden, meer bepaald de verzuurde relaties tussen Rusland en Europa na de invasie van de Krim in 2014 en het conflict in het oosten van Oekraïne, waarbij Rusland ervan beschuldigd wordt de separatisten te ondersteunen.

Met de uitspraak van het WTO-panel is het duidelijk geworden dat de importban van Europees varkensvlees door Europa niet strookt met hetgeen de Werelddiergezondheidsorganisatie voorschrijft bij een uitbraak van Afrikaanse varkenspest. Ook hielden de Russen geen rekening met de herkomst van het vlees - uit een risicozone of niet - en dat wordt hen nu aangewreven door de WTO. Verder bleef president Poetins administratie informatie opvragen over de afgebakende zones die vrij zijn van varkenspest, meer dan te verantwoorden was. Bovendien ontbrak het aan een risicobeoordeling zoals voorgeschreven door het WTO-akkoord omtrent (fyto)sanitaire maatregelen.

Hamvraag is nu welke gevolgen de uitspraak van het WTO-panel zal hebben op het terrein.

1. Heeft de minister inmiddels kennisgenomen van de uitspraak van het WTO-panel met betrekking tot het Russische embargo van Europees varkensvlees, in het bijzonder dan over de aspecten die voor de Vlaamse varkenshouders van belang zijn?
2. Welke gevolgen zal de uitspraak van het WTO-panel hebben voor de Vlaamse varkenshouderij?
3. Welke initiatieven neemt de minister om te verzekeren dat de Vlaamse varkenshouderij niet langer onterecht benadeeld wordt door een al even onterecht Russisch embargo?
4. Zal deze kwestie op de volgende Europese ministerraad aan bod komen en overlegt de minister met haar collega's van Landbouw uit de andere EU-lidstaten wiens varkenshouders zwaar getroffen werden door het Russische embargo?
5. Heeft de uitspraak van het WTO-panel ook gevolgen met terugwerkende kracht? Kan er bijvoorbeeld een schadevergoeding worden bedongen?

JOKE SCHAUVLIEGE

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 916 van 19 september 2016

van **FRANCESCO VANDERJEUGD**

1. Ja.
2. Gezien Rusland beroep aantekende tegen deze uitspraak van het WTO-panel, moet de afloop van deze beroepsprocedure worden afgewacht.
- 3-4. Rusland stelde het embargo in tegenover de Europese Unie. Bijgevolg worden de initiatieven ten aanzien van Rusland genomen door de Europese Unie en niet door elk van de lidstaten (of regio's in het geval van België) apart. De crisis in de varkenssector werd al tijdens verschillende Europese Landbouwraden besproken. Naar aanleiding daarvan werden meerdere ondersteuningsmaatregelen beslist en uitgevoerd ten gunste van de sector.
3. Neen.